

Sygn. akt II Ca 124/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

Protokolant: Agnieszka Ingram

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **R. G.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę 2.384 zł

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 22 listopada 2012 r., sygn. akt I C 314/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I i III w ten sposób, że w miejsce odsetek przyznanych od kwoty 13.000zł od dnia 22 listopada 2012r. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.384 (dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt cztery)zł z odsetkami ustawowymi od dnia 31 grudnia 2012r.;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 420 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 124/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zasądzono od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 13 000 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 22 listopada 2012 r., ustalono odpowiedzialność strony pozwanej za dalsze skutki wypadku mogące ujawnić się w przyszłości u powoda, dalej idące powództwo oddalono oraz orzeczono o kosztach procesu, opierając rozstrzygnięcie o następujące ustalenia i oceny: - w dniu 6 grudnia 2008 r. powód - jako pasażer samochodu - uczestniczył w zdarzeniu drogowym, doznając urazu głowy bez utraty przytomności, ogólnego potłuczenia, stłuczenia okolicy odcinka piersiowego i lędźwiowego kręgosłupa oraz skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa; po opuszczeniu szpitala powód kontynuował leczenie, używał kołnierza ortopedycznego oraz korzystał z zabiegów fizjoterapeutycznych; przez pół roku powód nosił kołnierz, a następnie gorset, natomiast uszczerbek na zdrowiu wyniósł 15 %; przy czym bóle kręgosłupa szyjnego ograniczają ruchy rotacyjne głowy także o 15 %; rokowania co do całkowitego wyleczenia powoda nie są pomyślne, ponieważ okresowo mogą powracać pobolewania karku, natomiast kręgosłup piersiowy i szyjny, jako

podatny na przeciążenia, powoduje, że obecnie powód nie powinien wykonywać znaczących i długotrwałych wysiłków fizycznych; strona pozwana przyznała powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 16 000 zł.

W ocenie sądu – zwłaszcza w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu chirurgii – ortopedii – należało uznać, że rozmiar i stopień nasilenia cierpień fizycznych i psychicznych doznanych przez powoda, jak również to, że w ich wyniku powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu, uzasadnia przyznanie powodowi dodatkowo / ponad wypłaconą kwotę 16 000 zł / tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę dalszej kwoty 13 000 zł – po uwzględnieniu opinii biegłego - na podstawie której sąd przyjął, że uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł 15 %; kwota ta stanowi bowiem należyłą kompensatę za doznaną krzywdę, przedstawia sobą ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierna, lecz utrzymana w rozsądnych granicach; z kolei żądanie odnośnie odsetek od kwoty 13 000 zł było zasadne od dnia wyrokowania, ponieważ żądanie to mogło zostać uwzględnione dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, nie pomijając ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek zdarzenia drogowego oraz dokonania oceny zebranych w sprawie dowodów.

W apelacji powód zarzucił naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 455 kc, 481 § 1 kc w zw. z art. 817 § 1 kc i art. 111 § 1 kc przez ich niezastosowanie i uznanie, że odsetki od zadośćuczynienia należą się powodowi dopiero od dnia wyrokowania, gdy tymczasem materiał dowodowy zebrany już w postępowaniu likwidacyjnym umożliwił stronie pozwanej oszacowanie rozmiaru krzywdy powoda oraz właściwe określenie wysokości zadośćuczynienia. Dlatego też powodowi należą się odsetki ustawowe od kwoty 5000 zł od dnia 10 grudnia 2009 r. oraz od kwoty 8000 zł od dnia 7 sierpnia 2012 r., wobec czego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie na swoją rzecz kwoty 2383,44 zł , z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja jest uzasadniona i podlega uwzględnieniu z następujących przyczyn:

- jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub ustalonym zgodnie z przepisem art. 455 in fine kc, to uprawniony nie ma możliwości czerpania korzyści z tego świadczenia, które należą mu się już w tym terminie, a zatem odsetki powinny przysługiwać właśnie od tego terminu;

- tego poglądu nie podważa pozostawienie przez ustawę określenia wysokości i zasądzenia zadośćuczynienia sądowi, bowiem możliwość ta jest jedynie konsekwencją niewymiernego charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze, a zatem wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaracyjny;

-dlatego wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może kształtować się różnie, w zależności od okoliczności sprawy - może to być zatem zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania;

wynika to z tego, że wysokość krzywdy może się zmieniać w czasie, przez co w miarę upływu czasu różna może być wysokość należnego uprawnionemu zadośćuczynienia;

-jeżeli zatem powód żąda określonej kwoty zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od danego dnia , poprzedzającego dzień wyrokowania, to takie żądanie podlega uwzględnieniu, o ile zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście należała się powodowi od wskazanego przez niego dnia; jeżeli natomiast sąd ustali, że zadośćuczynienie w rozmiarze odpowiadającym sumie dochodzonej przez powoda należy się dopiero od dnia wyrokowania, to odsetki od zadośćuczynienia mogą się należeć dopiero od dnia wyrokowania;

-w świetle powyższych uwag i okoliczności faktycznych sprawy, w ocenie Sądu Okręgowego - wbrew stanowisku sądu pierwszej instancji - brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, by dochodzona przez powoda kwota zadośćuczynienia była mu należna dopiero od dnia wydania wyroku;

-wytaczając w dniu 18 maja 2011 r. powództwo o zapłatę dalszych 5000 zł zadośćuczynienia / rozszerzone następnie o dalsze 8000 zł / powód żądał odsetek za opóźnienie od dnia 10 grudnia 2009 r.;

-zgodnie z przepisami art. 481 kc w zw. z art. 817 kc i art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych... z dnia 22 maja 2003r., w przypadku, gdyby w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody, wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego;

-w niniejszej sprawie zgłoszenia szkody dokonano w dniu 17 grudnia 2008 r. strona pozwana przyznała powodowi w dniu 29 lipca 2009 r. kwotę 10 500 zł zadośćuczynienia, następnie w dniu 31 sierpnia 2009 r. dalszą kwotę 4500 zł oraz w dniu 21 grudnia 2009 r. kwotę 1000 zł, co stanowiło ostateczne zakończenie likwidacji szkody;

-pełny rozmiar krzywdy powoda, potwierdzony w toku niniejszego postępowania opinią biegłego sądowego i stanowiący podstawę zasądzenia dalszego zadośćuczynienia w kwocie 13 000 zł, znany był stronie pozwanej już w toku postępowania likwidacyjnego, skoro trwały uszczerbek na zdrowiu powoda w wysokości 15 % ustalono już w dniu 28 lipca 2009 r., dlatego też strona pozwana już wówczas była zobowiązana do właściwej oceny rozmiaru krzywdy powoda, co mogła dokonać bez trudu, czyli ocenić rozmiar obrażeń powoda, ich nieodwracalność i trwałość, a tym samym ustalić zakres swojej odpowiedzialności;

-okoliczności faktyczne wskazują zatem, że krzywda, jakiej naprawienia domaga się powód, istniała już przed wniesieniem przez niego pozwu; rozmiar tej krzywdy istniejący na dzień zgłoszenia szkody / 17 grudnia 2008 r. /, strona pozwana miała obowiązek ustalić w toku postępowania likwidacyjnego i wypłacić należne powodowi zadośćuczynienie w terminie 30 dni, ewentualnie 14 dni od daty wyjaśnienia wszelkich okoliczności sprawy, nie później jednak niż 90 dni od zgłoszenia szkody, przy czym pełny rozmiar krzywdy powoda ustalony w toku postępowania sądowego był już zresztą ustalony przez stronę pozwaną na podstawie wszelkiej dokumentacji oraz opinii, którymi strona ta dysponowała;

-jeżeli zatem powód wykazał, że zadośćuczynienie w rozmiarze odpowiadającym sumie przez niego dochodzonej **należało się od daty wcześniejszej od daty wyrokowania** w niniejszej sprawie, to skapitalizowane odsetki za opóźnienie należały się powodowi odnośnie kwoty 5000 zł od dnia 10 grudnia 2009 r. , czyli ostatecznego sprecyzowania terminu wymagalności odsetek wskazanego w pozwie, natomiast od kwoty 8000 zł - od dnia 7 sierpnia 2012 r., czyli dnia następnego po wniesieniu pisma rozszerzającego żądanie pozwu - w obu wypadkach – zgodnie z żądaniem apelacji za okres do dnia 31 grudnia 2012 r., ponieważ strona pozwana pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem tego świadczenia, z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia apelacji, czyli od dnia 31 grudnia 2012 r. / art. 482 § 1 kpc / .65

Z tych przyczyn zaskarżony wyrok podlegał zmianie w pkt. I i III / art. 386 § 1 kpc / , natomiast o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc.